

DET KONGELIGE
NÆRINGS- OG FISKERIDEPARTEMENT

Dagligvaretilsynet
Postboks 2866 Kjørbekk
3702 Skien

Deres ref

Vår ref

Dato

20/9364

2. mars 2021

Dagligvaretilsynet - tildelingsbrev for 2021

1. INNLEDNING	1
2. OVERORDNEDE UTFORDRINGER OG PRIORITERINGER	2
3. MÅL	2
4. PRIORITERTE TILTAK OG BESTILLINGER I 2021	3
5. ANDRE FORUTSETNINGER OG KRAV	3
6. STYRINGSDIALOG GJENNOM ÅRET	4
7. BUDSJETTVEDTAK OG FULLMAKTER FOR 2021	4
VEDLEGG 1: STYRINGSKALENDER FOR 2021	6
VEDLEGG 2: Spesifisering av felles bestillinger i styringskalenderen for NFDs statlige virksomheter for budsjettåret 2021	7
VEDLEGG 3: FULLMAKTER FOR 2021	11

1. INNLEDNING

Stortinget vedtok i lovvedtak 47 (2019–2020) av 12. mars 2020 Lov om god handelsskikk i dagligvarekjeden. Loven trådte i kraft 1. januar 2021. Det fremkommer av lovens kapittel 3 at det skal opprettes et dagligvaretilsyn som skal føre tilsyn med at bestemmelsene i loven overholdes og gi veiledning og informasjon om loven. Tilsynet skal også kontrollere at lovens påbud og forbud overholdes, se § 11. Dagligvaretilsynet ble opprettet med virkning fra 1. januar 2021.

Vi viser til Prop. 1 S (2020–2021) for Nærings- og fiskeridepartementet og Innst. 8 S (2020–2021), og meddeler med dette Stortingets budsjettvedtak og departementets styringssignaler for Dagligvaretilsynet i 2021.

Tildelingsbrevet fastsetter mål og prioriterte tiltak for Dagligvaretilsynet i 2021. Brevet spesifiserer også enkelte konkrete oppgaver og bestillinger for 2021, men gir ikke en

Postadresse
Postboks 8090 Dep
0032 Oslo
postmottak@nfd.dep.no

Kontoradresse
Kongens gate 8
www.nfd.dep.no

Telefon*
22 24 90 90
Org.nr.
912 660 680

Avdeling
Avdeling for
konkurransopolitikk,
selskapsrett og
næringsøkonomi

Saksbehandler
Magnus Rennemo
22 24 64 85

uttømmende oversikt over virksomhetens oppgaver. Virksomhetens myndighet, ansvar og faste oppgaver framgår av hovedinstruksen for styringen av Dagligvaretilsynet fastsatt av Nærings- og fiskeridepartementet med virkning fra 1. januar 2021.

Departementet tar forbehold om at virksomheten innenfor gjeldende budsjetttrammer kan bli pålagt oppgaver i tillegg til dem som er beskrevet i dette brevet. I så tilfelle blir det sendt et tillegg til tildelingsbrevet.

2. OVERORDNEDE UTFORDRINGER OG PRIORITERINGER

Dagligvaretilsynet ble opprettet med virkning fra 1. januar 2021 og skal håndheve lov om god handelsskikk i dagligvarekjeden. Dagligvaretilsynet skal legge vekt på hensynet til forbrukerne ved håndhevingen av loven.

Hovedmålet til Dagligvaretilsynet er en dagligvarebransje som kjennetegnes av god handelsskikk. Dette vil kunne oppnås gjennom vedtak og påpekninger, og gjennom dialog og veiledning overfor markedet. Hovedprioriteringen til Dagligvaretilsynet er å drive et effektivt tilsyn for å håndheve loven på en god måte.

Tillit i markedet er viktig for at tilsynet skal være i stand til å utføre sine oppgaver. For å bidra til dette skal Dagligvaretilsynet holde høy kvalitet i saksbehandlingen og sikre god saksavvikling.

3. MÅL

Samfunnsoppdrag

Dagligvaretilsynet skal bidra til effektiv bruk av samfunnets ressurser og ivaretagelse av forbrukernes interesser ved å fremme redelighet, forutsigbarhet og lojalitet i kontraktsforhold mellom næringsdrivende i dagligvarebransjen.

Hovedmål

En dagligvarebransje som kjennetegnes av god handelsskikk.

Delmål

- **Håndheve lov om god handelsskikk i dagligvarekjeden gjennom veiledning, pålegg og/eller vedtak.**
- **Legge til rette for mer effektive forhandlinger og kontrakter mellom dagligvarekjeder og leverandører for å bidra til mer samfunnsøkonomisk effektive løsninger.**

God handelsskikk setter krav til partenes atferd slik at aktørene i fellesskap oppnår resultater som kan gi grunnlag for økt samfunnsøkonomisk effektivitet.

For å oppnå målet om god handelsskikk skal Dagligvaretilsynet legge til rette for effektive forhandlinger og kontrakter mellom dagligvarekjeder og leverandører.

Konkurransen mellom dagligvarekjedene skal bidra til at fordelene kjedene oppnår gjennom mer effektive kontrakter med leverandører, videreføres til forbrukerne.

Dagligvaretilsynet skal i saksbehandlingen fremme forslag til løsninger og gi veiledning som kan føre til at loven følges og konflikter løses. Dagligvaretilsynet skal så langt mulig utføre sitt oppdrag om å etterse at loven etterleves uten å ta i bruk sanksjonsmidlene loven gir hjemmel til.

Dersom Dagligvaretilsynet ikke oppnår løsninger gjennom dialog og veiledning, har det myndighet til å gi påbud og forbud innenfor lovens rammer som anses nødvendige for å overholde lovens bestemmelser eller bestemmelser gitt i medhold av denne. Vedtak etter bestemmelsen kan bl.a. omfatte pålegg om å utlevere informasjon og pålegge konkrete endringer i praksis for å øke etterlevelse av loven.

4. PRIORITERTE TILTAK OG BESTILLINGER I 2021

Hovedprioriteringen for Dagligvaretilsynet i 2021 er å etablere et operativt tilsyn for å utføre de oppgavene som Stortinget har vedtatt i lov om god handelsskikk i dagligvarekjeden, samt bygge seg opp til å nå de de hovedmål som er satt. I første driftsår vil en stor del av Dagligvaretilsynets ressurser måtte brukes til å bygge opp tilsynet. Dette inkluderer ansettelse av medarbeidere, etablering av rutiner og oppbygging av organisasjonen. Nærings- og fiskeridepartementet ber om regelmessig rapportering av fremdrift og status for etablering av tilsynet. Nærings- og fiskeridepartementet ber om at dette utarbeides og oversendes før etatsstyringsmøtene, jf. vedlegg 1.

Dagligvaretilsynet skal i samsvar med loven først og fremst drive veiledning og informasjonsarbeid overfor aktørene. Tilsynet skal i oppstartfasen prioritere å tilegne seg informasjon om markedene som grunnlag for sitt videre arbeid, og utarbeidelser av egne undersøkelser vil kunne være et aktuelt virkemiddel. Slik informasjon kan hentes inn gjennom dialog med aktørene, tips og klager, eller ved bruk av lovens bestemmelser om opplysningsplikt. Tilsynet skal også prioritere dialog med aktørene for å etablere tillit og synlighet i markedet.

5. ANDRE FORUTSETNINGER OG KRAV

5.1 Regjeringens inkluderingsdugnad

Dagligvaretilsynet skal arbeide for å utvikle rutiner og arbeidsformer for å nå målene for regjeringens inkluderingsdugnad. Dagligvaretilsynet skal i årsrapporten redegjøre for hvordan rekrutteringsarbeidet har vært innrettet for å nå målet om 5 pst., vurdere eget arbeid opp mot målene og omtale utfordringer og vellykkede tiltak. Har Dagligvaretilsynet hatt nyansettelser i faste eller midlertidige stillinger i 2021, skal antallet med nedsatt funksjonsevne eller hull i CV-en samt nyansettelser i faste og midlertidige stillinger totalt, rapporteres i årsrapporten. Dagligvaretilsynet skal rapportere i tråd med veiledning publisert høsten 2019.

5.2 Bærekraftsmålene

Dagligvaretilsynet skal i årsrapporten for 2021 rapportere om hvordan Dagligvaretilsynet sin innsats i løpet av 2021 har bidratt til følgende bærekraftsmål:

- Likestilling mellom kjønnene
- Anstendig arbeid og økonomisk vekst
- Ansvarlig forbruk og produksjon

I rapporteringen må det fremgå hvilke mål innsatsen har bidratt til.

6. STYRINGSDIALOG GJENNOM ÅRET

Nærings- og fiskeridepartementet har det overordnede administrative ansvaret for Dagligvaretilsynet.

Den årlige styringsdialogen vil bestå av følgende faste møter og hoveddokumenter:

- Departementets tildelingsbrev
- Etatsstyringsmøter
- Risikovurdering og økonomirapport per 31.8.
- Virksomhetens årsrapport
- Budsjettinnspill
- Departementets referater fra møter med virksomheten
- Rapportering av fremdrift og status på etablering av tilsynet

Dagligvaretilsynet plikter å informere departementet umiddelbart ved vesentlige avvik. Med vesentlige avvik menes alvorlige forhold eller hendelser som hindrer etaten i å nå sine mål, indikasjoner på at forbruk eller inntekter vil avvike vesentlig fra tildelte budsjettrammer, og brudd på sentrale lover og regler. Etaten skal orientere departementet umiddelbart om saker med mulig medie- eller politisk interesse. En styringskalender med tidspunkt for etatsstyringsmøter og frister, og krav til leveranser følger som vedlegg 1.

7. BUDSJETTVEDTAK OG FULLMAKTER FOR 2021

7.1 Forslag til budsjettvedtak

For Dagligvaretilsynet er det fattet følgende budsjettvedtak på kap. 913.

Utgifter

Kap. 913	Dagligvaretilsynet	Beløp (i 1000 kr)
Post 01	Driftsutgifter	6 500

Dagligvaretilsynet har ansvar for å planlegge virksomheten i 2021 innenfor de bevilgningsrammer som er gitt i dette brevet, jf. Reglement for økonomistyring i staten § 9 og Bestemmelser om økonomistyring i staten, punkt 2.2.

Det følger av § 5 i Stortingets bevilgningsreglement at utgiftsbevilgninger ikke kan overskrides eller brukes til andre formål enn forutsatt av Stortinget, med mindre det er gitt eksplisitt fullmakt om noe annet, jf. punkt 7.2 under.

Bevilgningen på 6,5 mill. kroner for 2021 skal dekke lønns- og pensjonsutgifter og andre driftsutgifter for Dagligvaretilsynet.

7.2 Finansielt rammeverk

Det vises til Bestemmelsene om økonomistyring i staten pkt. 3.4.2. Dagligvaretilsynet skal føre regnskap etter kontantprinsippet.

7.3 Tildeling

I tråd med kravene i § 7 i Reglement for økonomistyring i staten og føringene gitt i dette tildelingsbrevet, blir bevilgningene på kapitlene 913 stilt til disposisjon for Dagligvaretilsynet.

Med hilsen

Marit Elisabeth Bolstad (e.f.)
fung. ekspedisjonssjef

Vibeke Andersen
avdelingsdirektør

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Kopi: Riksrevisjonen

VEDLEGG 1: STYRINGSKALENDER FOR 2021

Dagligvaretilsynet plikter å rapportere om de aktiviteter som kommer frem i styringskalenderen under. Nærmere informasjon om format og innhold i de ulike leveransene i styringskalenderen for virksomheter under Nærings- og fiskeridepartementet fremkommer av vedlegg 2.

Måned	Dato	Aktivitet
Januar		
Februar		
Mars	1. mars 10. mars 15. mars Ultimo mars	Ev. innspill til revidert budsjett 2021 Rapportering om status og fremdrift på etablering av tilsynet Budsjettforslag 2022 Etatsstyringsmøte nr. 1 2021
April		
Mai		
Juni	13. juni Medio/ultimo juni	Kontraktssamtale med virksomhetsleder Rapportering om status og fremdrift på etablering av tilsynet Etatsstyringsmøte nr. 2 2021
Juli		
August		
September	20. september	Risikovurdering og status økonomi per 31. august 2021. Eventuelle innspill til endringsproposisjonen høstsesjon 2021
Oktober	1. oktober 17. oktober Okt. - nov	Ev. innspill til store satsinger 2023 Rapportering om status og fremdrift på etablering av tilsynet Dialog om tildelingsbrevet for 2022
November	Primo november	Etatsstyringsmøte nr. 3 2021
Desember	31. desember	Tildelingsbrev for 2022

VEDLEGG 2: Spesifisering av felles bestillinger i styringskalenderen for NFDs statlige virksomheter for budsjettåret 2021

1. Budsjettinnspill og rapportering for 2021

1.1 Eventuelle innspill til revidert budsjett – omdisponeringer og tilleggsbevilgninger i vårsesjonen 2021

Frist: 1. mars 2021

Medio mai legger regjeringen fram en proposisjon om omprioriteringer og tilleggsbevilgninger på statsbudsjettet for inneværende år. Det skal i hovedsak bare fremmes forslag om tillegg som er begrunnet i uforutsette forhold. Dersom virksomheten har innspill til saker som bør fremmes, ber departementet om at det for hvert enkelt forslag går fram:

- Kort beskrivelse av hva forslaget gjelder og begrunnelse. Det må fremgå om forslaget gjelder parallelljustering, omdisponering eller utgifts-/inntektsendring, eller fremmes som følge av endret risikobilde for virksomheten.
- Beløp per kap./post som forslaget vedrører. Forslagene skal baseres på kontantprinsippet i § 3 i Stortingets bevilgningsreglement som sier at utgifter og inntekter skal tas med i budsjettet for det året de antas å bli kontant betalt.
- For eventuelle innspill om utgiftsøkninger skal det gå fram hvilke tiltak som er gjennomført for å begrense utgiftene, og eventuell konsekvens av ikke å øke bevilgningen.
- Generelt gjelder det gjennom hele året at dersom etaten gjennom tiltakene i forrige punkt ser at det er stor risiko for at en bevilgning vil bli overskredet, skal departementet informeres snarest mulig.

1.2 Status for økonomien og eventuelle innspill til bevilgningsendringer i høstsesjonen 2021

Frist: 20. september 2021

Departementet ber etaten legge fram en statusrapport om budsjettsituasjonen per 31. august 2021. Rapportene skal være basert på statsregnskapet. I rapporten skal det for hver kap./post gå fram:

- Disponibelt beløp (saldert budsjett, endringer i bevilgning gjennom året, refusjoner/merinntekter).
- Regnskapsført i statsregnskapet per 31. august 2021.
- Prognose for hele budsjettåret 2021.
- Kommentarer til eventuelle vesentlige avvik mellom disponibelt og regnskapsført beløp.

Rapporten per 31. august 2021 skal også omfatte eventuelle innspill til omdisponeringer og tilleggsbevilgninger som bør fremmes i høstsesjonen. Krav til eventuelle innspill følger av punkt ovenfor om eventuelle innspill til omdisponeringer og tilleggsbevilgninger i vårsesjonen.

Hvis departementet ser behov for hyppigere rapportering så vil dette bli nedfelt i tildelingsbrev. I tillegg vil departementet kunne bestille ekstraordinær rapportering om det er forhold som gjør det nødvendig.

2. Budsjettforslag og rapportering for 2022

2.1 Ordinært budsjettforslag for 2022 – rammeinnspill

Frist: 15. mars 2021

Budsjettforslaget skal vise hvordan virksomheten vil prioritere sine ressurser det kommende året, gitt at bevilgningen videreføres på nivå med inneværende år (justert ned med 0,5 % avbyråkratiserings- og effektiviseringskutt). Innspillet vil danne grunnlag for diskusjon om virksomhetens strategiske planer i styringsdialogen og for departementets arbeid med Prop. 1 S. I tillegg til å fremme forslag til bevilgning på kapittel og post skal budsjettproposisjonen tydelig formidle hovedprioriteringene for den enkelte virksomhet. Budsjettforslaget skal ta utgangspunkt i virksomhetens fastsatte mål, strategier og gjeldende budsjetttramme og inneholde følgende:

- En vurdering av risikoer som kan få betydning for budsjettet i 2022. Det kan eventuelt vises til tidligere innsendte risikovurderinger og eventuelle endringer fra forrige risikorapportering.
- Omtale av hovedprioriteringer for 2022. Hovedprioriteringer skal angi hva som er de 1-3 viktigste områdene som virksomheten skal ha oppmerksomhet på i 2022.
- Omtale av oppgaver som foreslås prioritert ned på kort eller lang sikt, for å frigjøre ressurser til høyere prioriterte oppgaver, og konsekvensene av dette.
- Oversikt over utgifter per virksomhetsområde/hovedområde for årene 2020 (regnskapstall), 2021 (gjeldende budsjett) og 2022 (forslag gitt dagens ramme).
- I tillegg skal virksomheten spesifisere driftsutgiftene (01-posten) for 2022 på underpost 01.1 Lønn og godtgjørelser og 01.2 Varer og tjenester.

2.2 Særskilt om investeringer

Departementet ber virksomheten i budsjettforslaget redegjøre for investeringer som virksomheten planlegger å gjennomføre innenfor gjeldende budsjett, med inndekning over flere år. Redegjørelsen skal inneholde en vurdering av tiltakets nytte, opplysninger om samlet investeringsbehov og fordeling av utgifter over år. Dette kan for eksempel gjelde mindre byggeprosjekter uten husleiekompensasjon eller IKT-investeringer. Departementet

minner om at IKT-investeringer skal være i henhold til det til enhver tid gjeldende digitaliseringsrundskrivnet fra Kommunal- og moderniseringsdepartementet.

3. Budsjettinnspill 2023

3.1 Budsjettinnspill til store satsinger for 2023

Frist: 1. oktober 2021

Som et ledd i departementets arbeid med innspill til regjeringens første budsjettkonferanse, ber departementet om eventuelle innspill til større satsinger. I Finansdepartementets retningslinjer for satsingsforslag for 2022-budsjettet framgår det at forslagene som hovedregel skal begrenses til følgende kategorier:

1. forslag med praktiske bindinger eller juridiske forpliktelser
2. forslag med sterke politiske bindinger som er varslet utad eller allerede besluttet av regjeringen
3. forslag om utgiftsøkninger til effektiviserings- og strukturtiltak, f.eks. digitaliseringstiltak. Det må foreligge en realistisk gevinstrealiseringsplan som viser at forslaget vil føre til konkrete innsparinger i senere budsjettår.

Vi legger til grunn at denne begrensningen også vil gjelde for 2023-budsjettet.

Oppsummering

Kort oppsummering av satsingsforslaget, 2-5 linjer og maks 1/2 side som inneholder informasjon om:

- Tiltakets formål og varighet.
- Utgifter i 2023 og hvert av de påfølgende tre år, med en oversiktlig framstilling av de økonomiske og administrative konsekvensene av tiltaket.
- Kapittel og post på NFDs område
- Eventuell merverdiavgift som påløper (posteres på FINs felleskap./post)
- Andre kapitler og poster som ev. blir påvirket.

Tilleggsopplysninger

Alle satsingsforslag skal inneholde kortfattede svar på de seks spørsmålene i kapittel 2-1 i utredningsinstruksen:

1. Hva er problemet inkl. ev. risiko, og hva vil vi oppnå?
2. Hvilke tiltak er relevante?

3. Hvilke prinsipielle spørsmål reiser tiltakene?
4. Hva er de positive og negative virkningene av tiltakene, hvor varige er de, og hvem blir berørt?
5. Hvilke tiltak anbefales, og hvorfor?
6. Hva er forutsetningene for en vellykket gjennomføring?

DFØ har utarbeidet en veileder om hvordan disse spørsmålene kan besvares. For forslag som ventes å ha vesentlige nytte- eller kostnadsvirkninger, skal det også utarbeides en samfunnsøkonomisk analyse.

Det skal utarbeides en overordnet gevinstrealiseringsplan der det er relevant for forslaget. Formålet med gevinstrealiseringsplanen er å gi departementet og regjeringen et bedre grunnlag for systematisk utredning og rapportering om gevinster fra arbeid med tiltak som kan gi bedre ressursbruk og økt handlingsrom. Gevinstrealiseringsplanen skal derfor inneholde en oversikt over nettogevinster for offentlig sektor med budsjetteffekt, en kortfattet redegjørelse for andre gevinster og viktige forutsetninger for gevinstrealisering av det enkelte satsingsforslag. Planen kan bygge videre på svarene på spørsmål 4 og 6.

Ved behov skal tilleggsopplysningene også omfatte gjennomført/planlagt utredningsprosess bak forslaget, inkl. kontakt med berørte parter.

VEDLEGG 3: FULLMAKTER FOR 2021

Fullmakter i henhold til bevilgningsreglementet

Bevilgningsreglementet har bestemmelser om unntak fra de hovedprinsipper som reglementet ellers er basert på. Vilkår for bruk av unntaksbestemmelsene er redegjort for i Finansdepartementets (FIN) rundskriv R-110, sist oppdatert 13.1.2017. Det vises også til veileder for statlig budsjettarbeid utgitt av FIN (R-0634 B), som forklarer budsjettfullmaktene nærmere.

Nærings- og fiskeridepartementet delegerer med dette følgende fullmakter til Dagligvaretilsynet for 2021, med de utdypende vilkår som er fastsatt i FINs rundskriv R-110, jf. punktene 2.2–2.6:

- Fullmakt til nettobudsjettering ved utskifting av utstyr med inntil 5 prosent av bevilgningen på den aktuelle posten.
- Fullmakt til å inngå leieavtaler og avtaler om kjøp av tjenester utover budsjettåret, forutsatt at eventuelle avtaler inngås innenfor rammen av *Instruks om håndtering av bygge- og leiesaker i statlig sivil sektor*, fastsatt 20. januar 2012 og sist endret 13. januar 2017.
- Fullmakt til å overskride driftsbevilgninger til investeringsformål med inntil 5 prosent av bevilgningen på den aktuelle posten mot tilsvarende innsparing i de neste fem budsjettårene.

Departementet tar forbehold om at fullmaktene kan inndras dersom de ikke benyttes i overensstemmelse med kravene i rundskriv R-110. Det bes om særskilt rapportering om utnyttelsen av hver enkelt fullmakt i forklaringene til statsregnskapet.

Administrative fullmakter

Det vises til følgende:

- Fullmakt til å yte erstatning for skade/tap av private eiendeler i forbindelse med tjenesten. Erstatningen må gis i samsvar med retningslinjene i Statens Personalthåndbok, punkt 10.22.
- Nærings- og fiskeridepartementet delegerer fullmakten til å avgjøre dekning av flytteutgifter til/fra utlandet i henhold til Statens personalthåndbok punkt 10.6.4.